

Majandusaasta aruanne 2021

Majandusaasta aruanne

aruandeaasta algus: 01.01.2021

aruandeaasta lõpp: 31.12.2021

ärinimi: ETS NORD AS

registrikood: 10462380

tänava nimi: Peterburi tee

maja number: 53

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 11415

telefon: +372 6807360

faks: +372 6807361

e-posti aadress: info@etsnord.ee

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	3
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	6
Bilanss	6
Kasumiaruanne	7
Koondkasumiaruanne	8
Rahavoogude aruanne	9
Omakapitali muutuste aruanne	10
LISAD	11
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	12
Lisa 2 Finantsriskide juhtimine	23
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	27
Lisa 4 Nõuded ostjate vastu	28
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	28
Lisa 6 Varud	29
Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud	29
Lisa 8 Materiaalsed põhivarad	30
Lisa 9 Immateriaalsed põhivarad	31
Lisa 10 Kasutusõiguse varad	32
Lisa 11 Kasutusrent	33
Lisa 12 Laenukohustused	34
Lisa 12 jätk	35
Lisa 13 Võlad ja ettemaksed	36
Lisa 14 Aktsiakapital	37
Lisa 15 Müügitulu	38
Lisa 16 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	39
Lisa 17 Turustuskulud	40
Lisa 18 Üldhalduskulud	40
Lisa 19 Muud äritulud	41
Lisa 20 Tööjõukulud	41
Lisa 21 Seotud osapooled	42
ARUANDE ALLKIRJAD	43
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	44

Tegevusaruanne

ETS NORD AS on kiirelt arenev tehnoloogiaettevõte, mis loob tervislikke ning säästlikke sisekliima lahendusi. Oleme pühendunud kogu väärtusahela digitaliseerimisele alates süsteemide modelleerimisest, tarne- ja tootmisprotsessidest, kuni logistika-, käivitus- ja hooldusprotsessideni.

Ettevõtte omab arenduse, müügi-, tootmis- ja logistikaüksusi Eestis, Soomes, Rootsis ning Araabia Ühendemiraatides. Soome ja Rootsi üksused tegutsevad filiaalidena.

Olulisemad sündmused 2021

Aasta 2021 oli kiire sisendhindade kasvu aasta. Nõudluse kasv kõikidel turgudel seoses koroonakriisist väljumisega pani ettevõtete tarneahelad suure pingele alla. Toorainedefitsiit ja materjalide kiire hinnakasv mõjutasid tugevalt ka Ettevõtte tootmiskulusid.

Tänu kiirele ning ettevaatavale kommunikatsioonile klientidega, suutsime sisendhindade hinnatõusu suures osas õigeaegselt müügihindadesse üle kanda. Osaliselt pidime aitama klientidel pikaajaliste lepingute riske maandada.

Kokkuvõttes tõusis Ettevõtte müügitulu 21%, millest pool oli seotud toodete hinnatõusuga, ülejäänud orgaanilise kasvuga. 2021. aastal kasvas puhaskasum 38%.

Rootsis omandasime teises kvartalis väikese kandilise torustiku tooja JC Plåt & Isolering AB. Tänu temale sai Rootsi turust meie suurima käibe kasvuga piirkond.

Taanis suutsime leida uue koostööpartneri, kes võttis üle meie filiaali ning jääb ETS NORD toodete edasimüüjaks Taani turul.

2021 alustasime uute turgude arendusplaani sisenemisega Araabia Ühendemiraatidesse. Sealne tütarfirma ETS NORD Trading LLC sai oma esimesed tellimused aastasse 2022. Tegemist on väga suure potentsiaaliga kasvupiirkonnaga.

Uute tooterühmadena lisandusid Ettevõtte nomenklatuuri suitsuventilaatorid, mis lubavad meil pakkuda klientidele tulekaitse ning suitsuärastuse täislahendusi.

COVID-19

Aasta 2021 oli ehitusturul kiire taastumise aasta ja suurimaks väljakutseks oli erakordselt järsk materjalide sisendhindade kallinemine. Sellele lisandusid veel materjalitootjate tarneraskused. ETS NORD AS-i firmakultuuri lahutamatuks osaks on parimate partnerlussuhete ülalpidamine. Meie eetikakoodeks nõuab lugupidamist kõigi tarnijate vastu ning koostöös parimate lahenduste väljatöötamist. Usume, et sellest on võitnud ka meie tarnijad ja kliendid. Seetõttu tarneprobleemide pärast ei tulnud tootmist kordagi seisma panna. Tänu heale kommunikatsioonile partneritega olime pidevalt tulevikutrendidega kursis ning oma valdkonnas esimesed, kes teavitas kliente lähenevast hinnatõusust.

Tulud, kulud ja kasum

2021. aastal moodustas Ettevõtte müügitulu 59,2 miljonit (2020: 49,0 miljonit) eurot. Ärikasumiks kujunes 4,3 miljonit (2020: 3,0 miljonit) eurot ning puhaskasumiks 3,2 miljonit (2020: 2,3 miljonit) eurot.

2021. aastal oli intressimäärad jätkuvalt madalad. Aruandeaasta intressikulud olid 455 tuhat eurot (2020: 422 tuhat eurot). Ettevõtte juhtkonna hinnangul võib järgneval aruandeperioodil oodata sarnaseid või veidi kasvavaid intressimarginaale. Intressimäärade 0.5% kasvu korral suureneksid Ettevõtte intressikulud 73 tuhat (2020: 59 tuhat) eurot. Täpsem informatsioon raamatupidamise aastaaruande lisas 2.

Ettevõtte välisvaluutades nomineeritud varade ja kohustuste maht on bilansipäeva seisuga juhtkonna hinnangul marginaalne, mistõttu hindab Ettevõtte valuutariske madalaks.

Investeeringud

Aruandeperioodil investeeris Ettevõtte põhivarasse kokku 3,7 miljonit (2020: 1 miljon) eurot. 2021. aasta kõige suurem investeering oli uue Rootsi äriüksuse soetus (651 tuhat eurot), lisaks investeeriti ka masinatesse ja seadmetesse (1 173 tuhat eurot) ning tootearendusse ja IT aladesse projektidesse (391 tuhat eurot). Eeskujulik tootmisettevõtte, kes soovib jätkusuutlikult tulevikku investeerida, peaks meie hinnangul töötama vähemalt kümneprotsendise

ETS NORD

kasumlikkusega. Sellegipoolest investeerisime uutesse tehnoloogiatesse ning toote- ja protsesside arendusse üle kahe miljoni euro. Oleme võtnud endale eesmärgiks olla parimad tarnijad ning konsultandid ventilatsiooni valdkonnas. Meie klientidele on määravaks tähtsuseks tarnekindlus ja -täpsus, mis võimaldab neil sujuvalt oma tööprotsesse juhtida ja materjalide kadusid objektil vähendada. Tihti juhtub, et 5 – 10% odavam materjalipakkujate tekitab ehitajale olulisemalt suurema kahju, kui ei suuda oma tarnelubadustest kinni pidada. Investeeringe iga-aastaselt oma IT protsesside arendusse üle poole miljoni euro ja tänaseks on see hakanud ka vilja kandma. Meie toote konfiguraatorite abil saavad projekteerijad lihtsalt luua ventilatsioonilahenduste BIM mudeleid ning simuleerida kogu süsteemi digitaalse kaksiku. Sealt saab eksportida tootekoodid meie WEB tellimiskeskonda, kus genereeritakse tellimuste ajagraafikud, toodete hinnad, tootmistehnoloogia ja materjalide vajadused. Selle alusel toodetakse kõik tellimused õigeaegselt ning lähetatakse läbi logistikamooduli objektile. Eelmisel aastal liikus meie tellimustest juba üle kolmandiku läbi IT lahenduste kliendilt otse tootmisse.

Ventilatsioonitööstuses on kõige suuremaks edu pandiks inimeste tervise kaitsmine siseruumides ja hoonete energiasäästu parandavad tooted. Oleme esimesed oma valdkonnas, kes arendavad ventilatsioonis lihtsalt koostatavaid modulaarseid lahendusi, et sellist mõõdutäpsust saavutada, oleme investeerinud LEAN tootmisse ja laserkeevitus robot-tehnoloogiasse. Need kõrgtehnoloogilised lahendused ja IT protsessid ongi täna vundamendiks meie laienemisel uutele turgudele. Plaanime ka lähitulevikus jätkata eelpool toodu arendamist.

Eesmärgid 2022

ETS NORD AS on tänaseks jõudnud oma sisekliima lahendustega maailma tippude hulka.

Järgmiseks suureks eesmärgiks on tuua need lahendused arhitektide ja sisekliima projekteerijateni, et juba projekteerimisstaadiumis luua ökonoomseid süsteeme, mis võimaldavad tõsta hoonete ehituskvaliteeti.

Läbi orgaanilise kasvu ning uutele turgudele sisenemise, plaanime müüginahku kasvatada üle 70 miljoni euro.

1. President Kersti Kaljulaid külastamas ETS NORD-i 2. Näidisköök kolmandas tootmishoones 3. ETS NORD restoran Dubai EXPO Eesti paviljonis (Foto: Marjella Mattila) 4. ETS NORD ja JC Plât & Isolering AB Rootsisis

Peamised suhtarvud

	2021	2020
Müügitulu (th eur)	59 152	49 027
Müügitulu muutus kasv, %	20,7%	4,0%
Ärikasum (th eur)	4 267	2 995
Ärikasumi määr, %	7,2%	6,1%
Puhaskasum (th eur)	3 219	2 329
Puhasrentaablus, %	5,4%	4,8%
Käibevarad (th eur)	24 420	17 605
Lühiajalised kohustused (th eur)	24 297	17 699
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	1,0	1,0
Keskmine varade maht (th eur)	40 968	36 032
Keskmine omakapital (th eur)	13 658	11 891
ROA	7,9%	6,5%
ROE	23,6%	19,6%

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

Käibe kasv (%) = (müügitulu 2021 – müügitulu 2020) / müügitulu 2020 * 100

Ärikasumimäär (%) = ärikasum / müügitulu * 100

Puhasrentaablus (%) = puhaskasum / müügitulu * 100

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustused

ROA (%) = puhaskasum / aasta keskmine varade maht * 100

ROE (%) = puhaskasum / aasta keskmine omakapitali maht * 100

Personal

2021. aastal oli ettevõtte keskmine töötajate arv 392 (2020: 355 töötajat). Tööjõukulud moodustasid 15,0 miljonit (2020: 12,8 miljonit) eurot, sellest juhatuse liikmete tasu oli 2021. aastal 523 tuhat (2020: 521 tuhat) eurot. Juhatuse liikmetele makstakse lepingu lõpetamise korral hüvitist kuni kolme kuu tasu ulatuses.

Keskkonna ja sotsiaalsed mõjud

Lisaks protsessidele, on ehitusmaterjalitootjate edu aluseks tootearendus. Meie rahvusvahelises arendusmeeskonnas töötab tänaseks üle kolmekümne spetsialisti, kelle igapäevaseks tööks on luua parimaid, materjali ja energiasäästlikke sisekliima lahendusi. Ettevõtte tootmisfilosoofia on alati olnud suunatud raiskamise vähendamisele ja meie süsiniku jalajälg on väga väike.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid	893	2 868	
Nõuded ja ettemaksed	11 485	8 286	3
Varud	12 042	6 451	6
Kokku käibevarad	24 420	17 605	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	46	31	
Kinnisvarainvesteeringud	2 640	2 726	7
Materiaalsed põhivarad	4 502	3 633	8
Immateriaalsed põhivarad	3 420	2 572	9
Kasutusõiguse varad	10 597	9 743	10
Kokku põhivarad	21 205	18 705	
KOKKU VARAD	45 625	36 310	
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	10 585	8 860	12
Võlad ja ettemaksed	13 712	8 839	13
Kokku lühiajalised kohustused	24 297	17 699	
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused	6 574	5 847	12
Võlad ja ettemaksed	98	104	13
Kokku pikaajalised kohustused	6 672	5 951	
Kokku kohustused	30 969	23 650	
Omakapital			
Aktsiakapital nimiväärtuses	103	103	14
Ülekurss	1 156	1 156	
Kohustuslik reservkapital	10	10	
Muud reservid	28	21	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	10 140	9 041	
Aruandeaasta kasum	3 219	2 329	
Kokku omakapital	14 656	12 660	
KOKKU KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL	45 625	36 310	

Aastaaruande lisad lehekülgedel 12-42 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Müügitulu	59 152	49 027	15
Müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-38 163	-31 874	16
Brutokasum	20 989	17 153	
Turustuskulud	-7 820	-6 843	17
Üldhalduskulud	-8 904	-7 601	18
Muud äritulud	44	318	19
Muud ärikulud	-42	-32	
Ärikasum	4 267	2 995	
Intressikulud	-455	-422	
Muud neto finantstulud ja -kulud	-206	93	
Finantskulud kokku	-661	-329	
Kasum enne tulumaksustamist	3 606	2 666	
Tulumaks	-387	-337	14
Aruandeaasta puhaskasum	3 219	2 329	

Aastaaruande lisad lehekülgedel 12-42 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Koondkasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020
Aruandeaasta puhaskasum	3 219	2 329
<i>Kirjed, mida võib hiljem kasumiaruandesse ümber klassifitseerida</i>		
Muu koondkasum:		
Realiseerimata kursivahed	7	-41
Kokku muu koondkasum	7	-41
Aruandeaasta koondkasum	3 226	2 288

Aastaaruande lisad lehekülgedel 12-42 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)	2021	2020	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	4 267	2 995	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	3 710	3 742	16,17,18
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	14	-20	8
Kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse muutus	0	-140	7,19
Negatiivse firmaväärtuse elimineerimine	-3	-37	19
Tulu sihtfinantseerimisest	-15	-121	19
Muud korrigeerimised	15	-44	
Kokku korrigeerimised	3 721	3 380	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-3 155	-1 054	
Varude muutus	-5 591	222	6
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	4 867	1 808	13
Makstud intressid	-447	-422	
Makstud ettevõtte tulumaks	-387	-337	14
Laekumised sihtfinantseerimisest	111	312	
Kokku rahavood äritegevusest	3 386	6 904	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud äriühenduse tulemusena	-522	-268	
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-2 518	-699	8,9,10
Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	106	44	8
Laekunud intressid	0	1	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-2 934	-922	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	499	0	12
Saadud laenude tagasimaksed	-633	-567	12
Antud laen	-150	-10	21
Arvelduskrediidi ja faktooringu saldo muutus	1 849	797	12
Rendikohustuste tagasimaksed	-2 062	-2 214	12
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-1 059	-1 204	12
Makstud dividendid	-865	-750	14
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-2 421	-3 948	
Kokku rahavood	-1 969	2 034	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2 868	864	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-1975	2 004	
Valuutakursside muutuste mõju	-6	-30	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	893	2 868	

Aastaruande lisad lehekülgedel 12-42 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

Omakapitali muutuste aruanne

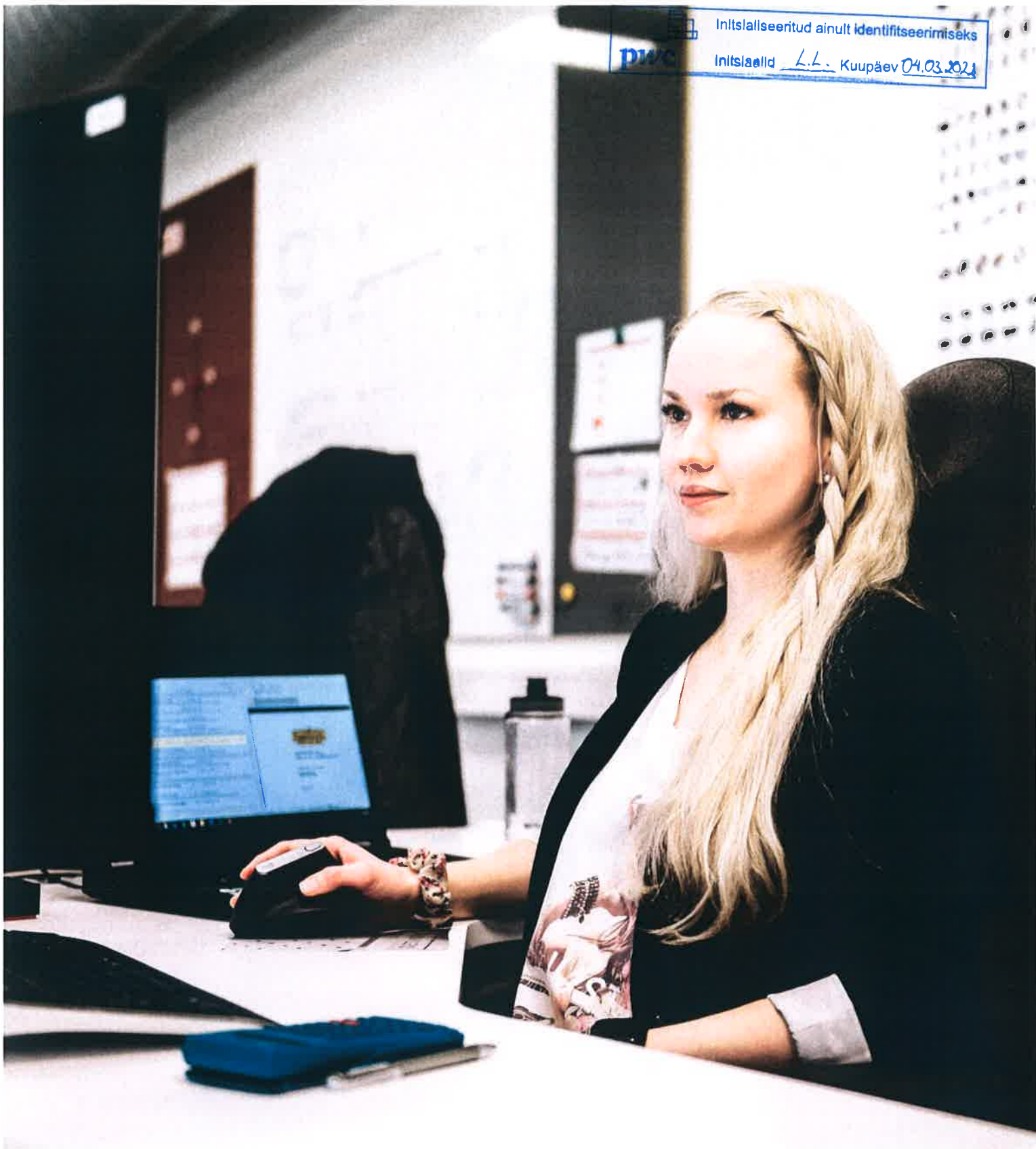
(tuhandetes eurodes)

	Aktiivkapital nimiväärtuses	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum (kahjum)	Kokku
31.12.2019	103	1 156	10	62	9 791	11 122
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	0	2 329	2 329
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	0	-750	-750
Aruandeaasta muu koondkasum	0	0	0	-41	0	-41
31.12.2020	103	1 156	10	21	11 370	12 660
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	0	3 219	3 219
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	0	-1 230	-1 230
Aruandeaasta muu koondkasum	0	0	0	7	0	7
31.12.2021	103	1 156	10	28	13 359	14 656

2021. aastal on muutustena reservides summas 7 tuhat eurot (2020: -41 tuhat eurot) kajastatud realiseerimata valuutakursside vahed.

Täiendav informatsioon aktsiakapitali kohta on toodud lisas 14.

Aastaaruande lisad lehekülgedel 12-42 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aastaruanne

LISAD

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

ETS NORD AS (edaspidi „Ettevõtte“) raamatupidamisaruandes rakendatud peamised arvestuspõhimõtted on lahti seletatud alljärgnevalt. Arvestuspõhimõtteid on kasutatud järjepidevalt kõigil aruandes näidatud aastatel, kui pole deklareeritud teisiti.

Üldine informatsioon

ETS NORD AS on 1998. aastal asutatud aktsiaselts. Ettevõtte põhitegevuseks on ventilatsiooniseadmete ja -tarvikute projekteerimine, tootmine ja müük. Ettevõtte omab müügi-, tootmis- ja logistikaüksusi Eestis, Soomes, Rootsis ning Araabia Ühendemiraatides. Soome ja Rootsi üksused tegutsevad Ettevõtte filiaalidena.

Käesolev 2021. aasta raamatupidamise aastaaruanne on juhatuselt kinnitatud 04.03.2022. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kuulub aastaaruanne kinnitamisele Ettevõtte nõukogu ja ainuaktsionäride poolt. Aktsionäridel on õigus juhatuselt kinnitatud ja kinnitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Ettevõtte 2021. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

IFRS-iga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute tegemist ja otsuste

langetamist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid, kajastatud varasid ja kohustusi ning tulusid ja kulusid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad ajaloolisele kogemusele ning aktuaalsele informatsioonile. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad. Oluliseks hinnanguks loetakse Ettevõtte puhul kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse hindamist. Vaata antud hinnangu olulisemaid sisendeid lisast 7.

Ettevõtte juhtkond on koostanud raamatupidamise aastaaruande tegevuse jätkuvuse printsiibist lähtuvalt. Vastavalt juhtkonna hinnangule ei ole Ettevõttel tegevuse lõpetamise kavatsust ega vajadust ning tegevuse jätkuvuses osas ei eksisteeri aruande koostamise kuupäeva seisuga ebakindlust.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

Finantsaruanded on koostatud lähtudes järjepidevuse ja võrreldavuse printsiibist, meetoodika muutuste sisu ja nende mõju on selgitatud vastavates lisades. Kui finantsaruannete kirjete esitust või klassifitseerimise meetodit on oluliselt muudetud, siis on korrigeeritud ka eelmiste perioodide võrreldavad näitajad.

Uued rahvusvahelised finantsaruandluse standardid, avaldatud standardite muudatused ning rahvusvahelise finantsaruandluse tõlgenduste komitee (IFRIC) tõlgendused

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Ettevõttele kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2022 või hilisematel perioodidel ja mida Ettevõtte ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

„Kohustuste liigitamine lühi- või pikaajaliseks” - IAS 1 muudatused rakendub 1. jaanuaril 2022 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Piiratud ulatusega muudatused selgitavad, et kohustused liigitatakse kas lühiajalisteks või pikaajalisteks sõltuvalt aruandeperioodi lõpus kehtivatest õigustest. Kohustused on pikaajalised, kui ettevõttel on aruandeperioodi lõpus oluline õigus lükata edasi arveldust rohkem kui kaheteistkümneks kuuks. Juhised ei nõua enam sellisel juhul tingimusteta õigust. Juhtkonna kavatsus järgnevalt arvelduste edasilükkamise õigust kasutada või mitte ei mõjuta kohustuste liigitamist. Õigus edasilükkamiseks on olemas vaid siis, kui ettevõtte täidab aruandeperioodi lõpu seisuga asjakohased tingimused. Kohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui tingimust rikutakse aruandeperioodi lõpus või enne seda, isegi kui laenuandja nõustub pärast aruandeperioodi lõppu sellest tingimusest loobuma. Vastupidi, laen liigitatakse pikaajaliseks, kui laenulepingu eritingimusi rikutakse alles pärast aruandeperioodi lõppu. Lisaks sisaldavad muudatused selgitust sellise võla liigitamise nõuete kohta, mida ettevõtte võib rahuldada, muutes seda omakapitaliks. 'Arveldus' on defineeritud kui kohustuse tasumine sularahaga, muude majanduslikku kasu sisaldavate ressurssidega või ettevõtte enda omakapitaliinstrumentidega. Konverteeritavate instrumentide puhul, mida võib konverteerida omakapitaliks, on olemas erand, kuid ainult nende instrumentide puhul, kus vahetusõigus liigitatakse liitfinantsinstrumendi eraldi komponendina omakapitaliinstrumendis.

„Kohustuste liigitamine lühi- või pikaajalisteks, jõustumiskuupäeva edasilükkamine” - IAS 1 muudatused rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

IAS 1 muudatus kohustuste lühi- või pikaajaliseks liigitamise kohta anti välja 2020. aasta jaanuaris algse jõustumiskuupäevaga 1. jaanuar 2022. Kuid reageerides COVID-19 pandeemia lükkumisele jõustumiskuupäev ühe aasta võrra edasi, et anda ettevõtetele rohkem aega muudetud juhiste tulenevate liigituste muudatuste rakendamiseks.

„Tulu enne otstarbekohast kasutamist, kahjulikud lepingud - lepingu täitmise kulud, viide kontseptuaalsele raamistikule” - IAS 16, IAS 37 ja IFRS 3 piiratud ulatusega muudatused ning parandused IFRS-ides 2018-2020 - IFRS 1, IFRS 9, IFRS 16 ja IAS 41 muudatused rakendub 1. jaanuaril 2022 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

IAS 16 muudatus keelab ettevõttel põhivara soetusmaksumusest maha arvata põhivara otstarbekohasusse kasutusvalmidusse viimise aja jooksul toodetud toodangu müügist saadud tulu. Sellise toodangu müügist saadud tulu koos tootmis- kuludega, kajastatakse nüüd kasumiaruandes. Ettevõtte hakkab kasutama IAS 2 standardit sellise toodangu kulude mõõtmiseks. Kulud ei sisalda testitava vara amortisatsiooni kuna ta ei ole valmis otstarbekohaseks kasutamiseks. IAS 16 muudatus selgitab samuti, et ettevõtte peab 'testima vara korralikku töökorra' kui ta hindab vara tehnilist ja füüsilist taset. Vara finantstulemused ei ole sellisel hindamisel asjakohased. Seega võib vara olla viidud juhtkonna poolt ette nähtud tööseisundisse ning selle suhtes võib kohaldada kulumit enne kui ta saavutab juhtkonna poolt eeldatavat põhitegevuse tulemust.

IAS 37 muudatus selgitab mõistet 'lepingu täitmise kulud'. Muudatus selgitab, et lepingu täitmise otsesed kulud sisaldavad lepingu täitmise lisakulusid; ning muude kulude jaotamise, mis on otseselt seotud selle täitmisega. Muudatus selgitab samuti, et enne kahjumlikust lepingust tuleneva eraldise moodustamist, peab ettevõtte kajastama väärtuse langusest tulenevat kahjumit, mis on tekkinud lepingu täitmiseks kasutatud varade, mitte selle lepinguga seotud varade puhul.

IFRS 3 muudatused viitavad 2018. aastal välja antud Finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule, et

määrata kindlaks, mis on äriühenduse mõistes vara ja kohustus. Enne muudatust viitas IFRS 3 2001.aastal välja antud Finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule. Lisaks, IFRS 3 standardis on lisatud uus erand kohustuste ja tingimuslike kohustuste osas. Erand täpsustab, et mõnede kohustuste ja tingimuslike kohustuste liikide kajastamisel peab ettevõtte IFRS 3 standardi kohaselt viitama hoopis IAS 37 või IFRIC 21 standardile, mitte 2018.aastal välja antud Finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule. Ilma uue erandita, kajastaks ettevõtte mõned kohustused äriühenduses, mida ta ei kajastaks vastavalt IAS 37 standardile. Seega, oleks pidanud ettevõtte kohe pärast ühinemist lõpetama kohustuse kajastamise ning kajastama kasumit, mis ei tekita majanduslikku kasu. Samuti selgitati, et omandaja ei pea kajastama tingimuslike varasid omandamise kuupäeva seisuga nagu on määratletud IAS 37-s.

IFRS 9 muudatus käsitleb, millised tasud tuleb arvesse võtta finantskohustuste kajastamise lõpetamise hindamisel, kasutades 10% testi. Kulud või tasud võivad olla makstud kas kolmandatele osapooltele või laenuandjale. Muudatuste kohaselt, kolmandatele osapooltele makstud kulusid või tasusid ei arvestata 10% testi.

IFRS 16-ga kaasnev illustreeriv näide 13 on muudetud, et eemaldada rendileandja renditud vara täiustamisega seotud maksete kirjeldust. Muudatuse põhjuseks on kõrvaldada kõik võimalikud segadused rendi stiimulite käsitlemisel.

IFRS 1 lubab vabastuse teha, kui tütarettvõttest saab esmakordne IFRS-i kasutuselevõtja hiljem kui tema emaettevõtte. Tütarettvõtte saab mõõta oma varasid ja kohustusi bilansilistes (jääk)maksumustes, mida oleks kasutatud emaettevõtte konsolideeritud finantsaruannetes emaettevõtte IFRS-idele ülemineku kuupäeva seisuga, kui seoses konsolideerimisprotseduuridega ja äriühenduse, mille raames emaettevõtte tütarettvõtte omandas, mõjude arvestamisega ei ole tehtud mingeid korrigeerimisi. IFRS 1 on muudetud, et IFRS 1 vabastuse kasutavad ettevõtted saaksid mõõta kumulatiivseid kursivahesid kasutades emaettevõttes kajastatud summasid emaettevõtte IFRS-idele ülemineku kuupäeva seisuga. IFRS 1 muudatus laiendab eelnimetatud vabastuse kumulatiivsetele

kursivahedele, et esmakordsetele kasutuselevõtjatele kulusid vähendada. Muudatus kehtib ka sidusettevõttele või ühisettevõtmisele, kes kasutavad sama IFRS 1 vabastust.

Nõue, mille kohaselt ettevõtted elimineerivad rahavood maksustamisest IAS 41 õiglase väärtuse mõõtmisel on nüüd tühistatud. Selle muudatuse eesmärk on viia standard vastavusse nõudega diskonteerida rahavooge maksujärgselt.

IAS 1 ja IFRS rakendusjuhendi nr 2 muudatused: „Arvestuspõhimõtete avalikustamine” rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

IAS 1 muudeti, et nõuda ettevõtetelt oluliste arvestuspõhimõtete asemel nende oluliste arvestuspõhimõtete teabe avalikustamist. Muudatus sätestas olulise arvestuspõhimõtete teabe määratluse. Muudatus selgitas samuti, et arvestuspõhimõtete teave on eeldatavasti oluline, kui ilma selleta ei oleks finantsaruannete kasutajatel võimalik aru saada finantsaruannete muust olulisest teabest. Muudatuses on toodud illustreerivad näiteid arvestuspõhimõtete teabest, mida tõenäoliselt peetakse oluliseks ettevõtte finantsaruannete jaoks. Lisaks selgitas IAS 1 muudatus, et ebaoluline arvestuspõhimõtete teave ei pea olema avalikustatud. Kui aga seda avalikustatakse, siis see ei tohiks varjutada olulist arvestuspõhimõtete teavet. Selle muudatuse toetamiseks muudeti ka IFRS rakendusjuhendit nr 2 “Olulisuse otsuste tegemine”, et anda juhiseid olulisuse mõiste rakendamiseks arvestuspõhimõtete avalikustamisel.

IAS 8 muudatused: „Arvestushinnangute mõiste” rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

IAS 8 muudatus selgitab, kuidas ettevõtted peavad eristama arvestuspõhimõtete muutuseid arvestushinnangute muutustest.

Ettevõtte hindab muudatuste mõju vähe oluliseks.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Ettevõttele.

Finantsinstrumendid

Seisuga 31. detsember 2021 oli Ettevõtte finantsvarad klassifitseeritud järgnevasse kategooriasse:

- nõuded ostjate vastu;
- pangadeposiidid;
- raha ja raha ekvivalendid.

Omakapitaliinstrumendid

Ettevõtte ei ole investeringuid omakapitali-instrumentidesse.

Väärtuse langus

Ettevõtte hindab korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate võlainstrumentide oodatavat krediitkahjumit tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse meetodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediitkahju mõõtmine võtab arvesse: erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, raha ajaväärtust ja aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Nõuetele ostjate vastu ja lepingulistele varadele, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab Ettevõtte IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete pikkuse oodatava krediitkahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Ettevõtte kasutab allahindluste maatriksit, kus allahindlus arvutatakse nõuetele lähtudes erinevatest aegumiste perioodidest.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis ning rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediiti), nõudmiseni hoiuseid pankades, tähtajalisi hoiuseid tähtajaga kuni 1 aasta ja rahaturufondi osakuid.

Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis pikaajaliste laenukohustuste koosseisus.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Ettevõtte filiaalide arvestusvaluutadeks on nende äritegevuse majanduskeskkonna valuuta. Eesti Ettevõtte ja Soomes registreeritud filiaali arvestusvaluutaks on euro, Taanis registreeritud filiaali arvestusvaluutaks on Taani kroon ning Rootsis registreeritud filiaali arvestusvaluutaks on Rootsi kroon. Esitatud aruanded on koostatud tuhandetes eurodes. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa keskpanga või Taani ja Rootsi keskpanga valuutakursid. Raha ülekandmise ja tehingupäeva kursside erinevuse korral tekkivad kursivahed kajastatakse kasumiaruandes. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate Euroopa keskpanga või Taani ja Rootsi keskpanga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Võlakohustuste ning raha ja raha ekvivalentide ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes finantstulude- ja kuludena; muud valuutakursside muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid aga muude äritulude või tegevuskuludena. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa keskpanga või Taani ja Rootsi keskpanga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud keskpanga valuutakursi alusel.

Ükski Ettevõtte filiaalidest ei tegutse hüperinflatiivses majanduskeskkonnas.

Välismaiste filiaalide finantsnäitajad

Välismaal asuvate filiaalide konsolideerimiseks arvestatakse nende aruanded nende arvestusvaluutast ümber ETS NORD AS esitusvaluutasse. Kui välismaise majandusüksuse arvestusvaluuta ei lange ETS NORD AS esitusvaluutaga kokku, siis kasutatakse välisvaluutas koostatud aruannete ümberarvestusel järgmisi valuutakurse:

- kõik vara ja kohustuste kirjed hinnatakse ümber bilansipäeva Euroopa keskpanga kursi alusel;
- tulud ja kulud, muud omakapitali muutused ning rahavood hinnatakse ümber nende tekkimise päeva kursiga. Aruannete ümberarvestusest tekkinud vahed kajastatakse muu koondkasumi või – kahjumina koondkasumiaruandes.

Tütär- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Tütär- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad kajastatakse soetusmaksumuses.

Äriühendused

Ettevõtte kasutab äriühenduste kajastamisel omandamismeetodit. Äritegevuse ostmisel üleantud tasu koosneb üleantud varade, omandaja poolt võetud kohustuste ja ettevõtte poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide õiglastest väärtustest. Üleantud tasu sisaldab ka tingimusliku tasu kokkuleppest tuleneva vara või kohustuse õiglast väärtust. Omandamisega seotud kulutused kajastatakse kuluna. Omandatud eristatavad varad ja kohustused ning tingimuslikud kohustused võetakse ostukuupäeval arvele nende õiglastes väärtustes. Iga äriühenduse puhul teeb Ettevõtte valiku, kas kajastada mittekontrolliv osalus omandatavas ettevõttes õiglases väärtuses või mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatavast eristatavast netovarast. Alates omandamise kuupäevast kajastatakse omandatud ettevõtte tulusid ja kulusid Ettevõtte kasumiaruandes ning tekkinud firmaväärtust Ettevõtte finantsseisundi aruandes.

Juhul kui omandatud osaluse soetusmaksumus on väiksem kui omandatud netovara õiglase väärtus, kajastatakse vahe kasumiaruandes tuluna.

Varud

Varud on hinnatud finantsseisundi aruandes lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulutusi (tooraine ja materjalide ning pakkematerjali maksumus, lõpetamata toodangu ladustamisega seotud vältimatud kulutused, tööliste palgad) kui ka proportsionaalset osa tootmise üldkuludest (tootmishoonete ja -seadmete amortisatsioon, remondikulu, tootmisega seotud juhtkonna palgad).

Varude kulude kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringud on kinnisvaraobjektid (hoone), mida Ettevõtte hoiab omanikuna renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasuta enda majandustegevuses.

Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse bilansis õiglase väärtuse meetodil.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja – asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes põhivara eeldatavast kasulikust elueast.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam

majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on Ettevõtte poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et Ettevõtte saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes eeldatavatest kasulikest eluigadest. Põhivara parendusväljaminekud, mis suurendavad põhivara tööjõudlust üle algselt arvatud taseme ja tõenäoliselt osalevad lisanduvate tulude tekkimisel tulevikus, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Kulutused, mis tehakse eesmärgiga tagada ning säilitada varaobjektilt tulevikus saadavat tulu, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Määratud elueaga varade puhul hinnatakse vara väärtuse langust, kui on ilmnunud asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügilukulused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse

varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisenä.

Arengu- ja uurimisväljaminekud

Arenguväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute konkreetsete toodete ja teenuste väljatöötamiseks.

Arenguväljaminekuid on võimalik kapitaliseerida juhul, kui eksisteerib kava projekti elluviimiseks ning on võimalik hinnata immateriaalsest varast tulevikus tekkivat tulu. Ettevõtte ei kapitaliseeri arenguväljaminekuid, kuna toodete arendus- ja uurimisfaas ei ole teineteisest selgelt eristatavad ja võimalikku immateriaalsest varast tekkivat tulu on raske usaldusväärselt hinnata.

Põhivarade arvele võtmise alampiir 959.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates):

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitised ja rajatised	3-11
Tootmiseseadmed	5-20
Inventar ja IT seadmed	3-5
Masinaid ja seadmed	3-6
Immateriaalne põhivara	3-5
Kaubamärk	5-15

Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük

Materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes netosummas kirjel „Muud äritulud“ või „Muud ärikulud“.

Kaubamärk

Kaubamärgid, litsentsid ja kliendilepingud kajastatakse õiglasel väärtusel omandamise kuupäeval, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes kaubamärgi eeldatavast kasulikest elueast.

Mittefinantsvarade väärtuse langus

Määramata kasuliku elueaga varasid Ettevõtte bilansipäeva seisuga ei ole. Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist, kui sündmused või asjaolud viitavad sellele, et bilansiline maksumus ei ole kaetav. Vara väärtuse languse kahjumit kajastatakse summas, mille võrra bilansiline maksumus ületab tema kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on kõrgem kahest järgnevast näitajast:

- vara õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulutused;
- vara kasutusväärtus.

Kui vara õiglast väärtust, millest on maha arvatud müügikulutused, ei ole võimalik määrata, loetakse vara kaetavaks väärtuseks selle kasutusväärtus. Varade kasutusväärtus leitakse varade abil tulevikus genereeritavate hinnanguliste rahavoogude nüüdisväärtusena.

Varade väärtuse langust võidakse hinnata kas üksiku vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kohta. Raha genereerivaks üksuseks loetakse väikseim eraldi identifitseeritav varade grupp, millest genereeritavad rahavood on olulises osas prognoositavad sõltumatult ülejäänud varade poolt genereeritavatest rahavoogudest. Kahjum väärtuse langusest kajastatakse kohe kasumiaruandes kuluna.

Vastavalt vara väärtuse testi tulemustele võidakse allahindlus hiljem kas osaliselt või täielikult tühistada.

Rendilepingud

Ettevõtte kui rentnik

Ettevõtte hindab lepingu sõlmimisel, kas tegemist on rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet. Leping on rendileping või sisaldab rendisuhet juhul, kui lepinguga antakse tasu eest õigus kontrollida kindlaksmääratud vara kasutamist teatud ajavahemikus.

Ettevõtte arvestab rendiperioodina rendi katkestamatut perioodi, mis hõlmab nii rendilepingu võimaliku pikendamise perioode juhul, kui Ettevõtte on piisavalt kindel, et ta seda võimalust kasutab, ja rendilepingu võimaliku lõpetamise perioode juhul, kui Ettevõtte on piisavalt kindel, et ta seda võimalust ei kasuta. Ettevõtte hindab piisavat kindlust selles, kas

ta kasutab pikendamise õigust või jätab kasutamata lõpetamise õiguse, uuesti juhul, kui ilmneb mõni oluline sündmus või oluline asjaolude muutus, mis on Ettevõtte kontrolli all ja mõjutab seda, kas Ettevõtte on piisavalt kindel, et ta kasutab mõnda algse rendiperioodi määratlemisel arvesse võtmata jäänud võimalust või jätab kasutamata mõne võimaluse, mis on algse rendiperioodi määratlemisel arvesse võetud. Ettevõtte muudab rendiperioodi rendi katkestamatu perioodi muutumise korral.

Esmane mõõtmine

Ettevõtte kajastab kasutamissoiguse esemeks olevat vara ja rendikohustisi rendiperioodi alguse seisuga.

Esmasel kajastamisel mõõdab Ettevõtte kasutamissoiguse esemeks oleva vara soetusmaksumuse rendiperioodi alguse seisuga. Kasutamissoiguse esemeks oleva vara maksumus sisaldab:

- rendikohustise algsel mõõtmisel kindlaks tehtud summat;
- kõiki rendiperioodi alguses ja enne seda tehtud rendimakseid, millest on lahutatud saadud rendistiimulid;
- kõiki esmaseid otsekulutusi;
- hinnangulisi kulutusi, mis tekivad seoses alusvara lammutamise ja teisaldamisega, selle asukoha taastamisega või alusvara seisundi taastamisega vastavalt rendi tingimustele.

Kasutamissoiguse esemeks olev vara on kajastatud finantsseisundi aruandes eraldi kirjel.

Ettevõtte mõõdab rendiperioodi alguses rendikohustise selleks kuupäevaks tasumata rendimaksete nüüdisväärtuses. Rendimaksed diskonteeritakse rendi sisemise intressimääraga, kui seda määra on võimalik hõlpsasti kindlaks teha. Kui seda määra ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha, kasutab Ettevõtte rentniku alternatiivset laenuintressimäära, mis on intressimäär, mida Ettevõtte peaks sarnases majanduskeskkonnas maksma sarnaseks perioodiks ja sarnase tagatisega laenu võtmiseks, et omandada kasutamissoiguse esemeks oleva varaga sarnast vara.

Rendiperioodi alguse seisuga sisaldavad rendikohustise mõõtmisel arvesse võetavad rendimaksed järgmisi alusvara rendiperioodil

kasutamise õiguse eest tehtavaid makseid, mida ei ole rendiperioodi alguseks tasutud:

a) fikseeritud maksed, millest on lahutatud saadaolevad rendistiimulid;

b) muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määrast ja mille esmaseks mõõtmiseks kasutatakse rendiperioodi alguses kehtivat indeksit või määra. Muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määrast, võivad olla näiteks tarbijahinna indeksiga seotud maksed, intressi viitemääraga (nt LIBOR) seotud maksed või turu rendimäärade järgi muutuvad maksed. Ettevõtte osades rendilepingutes on sees muutuvad rendimaksed;

c) summad, mida Ettevõtte peab eeldatavasti tasuma jääkväärtuse garantiide alusel;

d) ostuõiguse realiseerimise hind juhul, kui Ettevõtte on piisavalt kindel, et ta realiseerib õigust, ja

e) rendilepingu lõpetamisel tasumisele kuuluvad trahvid juhul, kui rendiperioodi kindlaksmääramisel eeldatakse, et Ettevõtte kasutab rendilepingu lõpetamise õigust.

Edasine mõõtmine

Pärast rendiperioodi algust mõõdab Ettevõtte kasutamissoiguse esemeks olevat vara soetusmaksumuse mudeli järgi. Soetusmaksumuse mudeli kasutamiseks mõõdab Ettevõtte kasutamissoiguse esemeks olevat vara soetusmaksumuses, millest on lahutatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad akumulieeritud kahjumid ja mida on korrigeeritud vastavalt rendikohustise ümberhindamisele. Kui rendilepingu alusel läheb alusvara omandiõigus rendiperioodi lõppedes üle Ettevõttele või kui kasutamissoiguse esemeks oleva vara maksumuse kindlaksmääramisel on eeldatud, et Ettevõtte realiseerib ostuõiguse, arvestab Ettevõtte kasutamissoiguse esemeks oleva vara kulumit alates rendiperioodi algusest kuni alusvara kasuliku eluea lõpuni. Muudel juhtudel arvestab Ettevõtte kasutamissoiguse esemeks oleva vara kulumit alates rendiperioodi algusest kuni alusvara kasuliku eluea lõpuni või rendiperioodi lõpuni olenevalt sellest, kumb saabub varem.

Pärast rendiperioodi algust mõõdab Ettevõtte rendikohustist järgmiselt:

a) suurendades bilansilist väärtust vastavalt rendikohustise intressile;

b) vähendades bilansilist väärtust vastavalt tehtud rendimaksetele ja

c) hinnates bilansilise väärtuse ümber vastavalt ümberhindlustele või rendilepingu muudatustele või vastavalt muudetud sisuliselt fikseeritud rendimaksetele.

Rendiperioodi igal ajavahemikul on rendikohustise intress summa, mille tulemusena on intressimäär igal osaperioodil kohustise lõppväärtuse suhtes sama. Pärast rendiperioodi algust kajastab Ettevõtte kasumiaruandes rendikohustise intressi ja muutuvad rendimaksed, mis ei sisaldu rendikohustise hinnangus selle perioodi kohta, millal leiab aset nimetatud makseid tingiv sündmus või tingimus. Kui muutuvad rendimaksed, võib olla vajadus rendikohustis ümber hinnata. Ettevõtte kajastab rendikohustise ümberhindluse summat kasutamissoiguse esemeks oleva vara korrigeerimisena. Kui aga kasutamissoiguse esemeks oleva vara jääkväärtus väheneb nullini ja rendikohustise mõõtmisel ilmneb täiendav vähenemine, kajastab Ettevõtte ümberhindluse järele jääva summa kasumiaruandes.

Rendikohustise ümberhindamiseks diskonteerib Ettevõtte muudetud rendimaksed muudetud diskontomääraga juhul, kui esineb üks järgmistest olukordadest:

a) muudetakse rendiperioodi. Ettevõtte teeb muudetud rendimaksed kindlaks muudetud rendiperioodi põhjal; või

b) muutub alusvara ostuõiguse hinnang.

Ettevõtte teeb kindlaks muudetud rendimaksed, et need vastaksid ostuõiguse alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele.

Rendikohustise ümberhindamiseks diskonteerib Ettevõtte muudetud rendimaksed juhul, kui esineb üks järgmistest olukordadest:

a) muutuvad summad, mida Ettevõtte peab eeldatavasti tasuma jääkväärtuse garantii alusel. Ettevõtte teeb kindlaks muudetud rendimaksed, et need vastaksid jääkväärtuse garantii alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele.

b) tulevased rendimaksed muutuvad seoses nende maksete kindlaksmääramiseks kasutatava indeksi või määra muutumisega (sh näiteks turu rendimäärade muutumisele vastav muutus pärast

туру rendihindade analüüsi). Ettevõtte hindab rendikohustise ümber vastavalt kõnealustele muudetud rendimaksetele üksnes juhul, kui toimub muutus rahavoogudes (st jõustub rendimaksete korrigeerimine). Ettevõtte teeb järelejäänud rendiperioodi muudetud rendimaksed kindlaks muudetud lepinguliste maksete põhjal. Selleks kasutab Ettevõtte muutmata diskontomäära, välja arvatud juhul, kui rendimaksete muutus on tingitud muutuvate intressimäärade muutusest.

Ettevõtte kajastab rendilepingu muudatust eraldi rendina juhul, kui a) muudatusega suurendatakse rendi ulatust, lisades sellele ühe või enama alusvara kasutamiseõiguse, ja b) rendi hind suureneb tasu võrra, mis vastab ulatuse suurenemise eraldiseisvale hinnale, mida on korrigeeritud vastavalt konkreetse lepingu asjaoludele.

Ettevõtte on otsustanud mitte rakendada IFRS 16 nõudeid lühiajaliste rendilepingute ja selliste rendilepingute suhtes, mille alusvara väärtus on väike. Lühiajaliste rendilepingutega ja selliste rendilepingutega, mille alusvara väärtus on väike, seotud maksed kajastatakse lineaarselt kuluna kasumiaruandes. Lühiajalised rendilepingud on lepingud, mille rendiperiood on kuni 12 kuud või lühem. Väikese väärtusega rendilepingud on IT-seadmete rendilepingud.

Faktooring

Tavapärase äritegevuse käigus tekkinud nõuete edasimüügil (faktooring) laekunud summade kajastamine sõltub sellest, kas nõude ostjal (faktoori) on õigus see müüjale selle mittelaekumise korral tagasi loovutada (regressiõigusega) või mitte (regressiõiguseta). Regressiõiguseta faktooringu korral kajastatakse laekunud summad nõuete vähendusena. Nõude raamatupidamisväärtuse ja laekunud raha vahe kajastatakse perioodi kuludes. Regressiõigusega faktooringut käsitletakse kui nõuete tagatisel võetud finantskohustust. Kuni nõude laekumiseni faktoori jaoks kajastatakse nõuete müügist laekunud summad intressikandvate kohustustena. Nõude raamatupidamisväärtuse ja laekunud raha vahe kajastatakse perioodi finantskuludes.

Ettevõtte puhul on tegemist regressiõigusega faktooringuga ehk vastavaid nõudeid ei hoita kauplemise eesmärgil, mistõttu kajastatakse faktoori nõudeid finantsaruandes korrigeeritud soetusmaksumuses.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldised kajastatakse bilansis juhul, kui Ettevõtte on tekkinud eelnevate sündmuste tagajärjel seaduslikul või lepingulisel alusel põhinev kohustus; on tõenäoline, et kohustuse täitmine on tõenäoline ning selle suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Eraldised on kajastatud juhtkonna parima hinnangu alusel ja nende tehingute tegelikud kulud võivad erineda käesoleva hetke hinnangutest.

Muud kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustuseks, on avalikustatud aruande lisades tingimuslike kohustustena.

Garantiieraldis

Ettevõtte annab enda poolt müüdud toodetele garantii. Eelmiste aastate kogemustest nähtub, et Ettevõtte garantiikulu on väheoluline, ning sellest lähtuvalt ei ole garantiieraldist moodustatud, välja arvatud erandjuhud, kui reservid moodustakse vastavalt juhtkonna hinnangule.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Ettevõtte põhikirjale on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Müügitulu kliendilepingutelt

Müügitulu on tulu, mis tekib Ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus. Müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida Ettevõtte on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Ettevõtte kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Suurematele klientidele antakse tagasiulatuvalt mahupõhist allahindlust, mis sõltub viimase 12 kuu

jooksul müüdnud kogusest. Nende müükide osas kajastatakse müügitulu lepingus kokkulepitud tehinguhinnas, miinus hinnangulised mahupõhised allahindlused. Mahupõhiste allahindluste summa hindamisel lähtutakse varasemast kogemusest, kasutades eeldatava väärtuse meetodit, ja müügitulu kajastatakse ainult ulatuses, mille osas on väga tõenäoline, et seda hiljem ei tühistata. Maksmisele kuuluvate oodatavate mahupõhiste allahindluste osas kajastatakse tagasimaksmise kohustus (real muud võimal) kõikide perioodi jooksul toimunud müükide osas.

Müügitehingutes ei ole finantseerimise komponenti, kuna nõuete tasumistähtaeg on kuni 60 päeva, mis on kooskõlas tööstusharu praktikaga.

Ettevõtte on moodustanud eraldise toodete osas, kus Ettevõtte on vastavalt garantiitingimustele kohustus parandada või asendada vigane toode.

Ettevõtte kajastab nõude, kui kaubad on tarnitud, kuna sellel ajahetkel tekib tingimusteta õigus saada tasu, mille maksmine sõltub ainult aja möödumisest.

Ettevõtte pole võtnud lepingulist kohustust tooteid tagasi võtta. Kuna tagastatud toodete arv on püsinud aastaid väga madalal tasemel, siis on väga tõenäoline, et olulist kumulatiivselt kajastatud müügitulu tühistamist ei toimu. Igal bilansipäeval vaadatakse üle selle eelduse kehtivus ja hinnanguline tagastuste arv.

Kui Ettevõtte osutab kliendile täiendavaid teenuseid pärast seda, kui kontrolli kauba üle on kliendile üle läinud, siis on nimetatud teenuse osutamine eraldiseisev teostamiskohustus ja müügitulu kajastatakse perioodi jooksul, kui teenust osutatakse.

Hooldusteenus

Ettevõtte osutab hoolduslepingute alusel müüdnud seadmetele hooldusteenuseid muutuva hinnaga. Müügitulu teenuste osutamisest kajastatakse perioodil kui teenuseid osutatakse.

Finantseerimise komponent

Ettevõtte puuduvad lepingud, kus periood kliendile lubatud kaupade või teenuste üleandmise ja kliendilt makse saamise vahel oleks pikem kui üks aasta. Sellest tulenevalt ei korrigeeri Ettevõtte tehinguhinda raha ajaväärtuse mõju osas.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil. Äritegevuse rahavoogude leidmiseks on korrigeeritud aruandeperioodi kasumit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju, äritegevusega seotud varade ja kohustuste saldode muutused ning investeerimis- või finantseerimistegevusega seotud tulud ja kulud. Investeerimis- ja finantseerimistegevuse rahavoogusid kajastatakse otsesel meetodil.

Maksustamine

Ettevõtte tulumaks Eestis

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis Ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 20/80 netodividendina väljamakstud summalt (kehtib alates 01.01.2015). Dividendide väljamaksmisega kaasnevat Ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Alates 01.01.2018 dividendide tulumaksumäär muutus (sõltuvalt ettevõttest võib väljamakstavate dividendide maksumäär väheneda kuni 14/86 netodividendidena väljamakstud summalt). Juhtkonna hinnangul ei mõjuta see Ettevõtte maksukohustust, sest aktsionäride võrdse kohtlemise põhimõttel järgitakse tulevikus brutodividende.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtte erinevuse vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega –kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Ettevõtte tulumaks teistes riikides

Rootsis, Taanis ja Soomes on tulumaksuga maksustatav majandusüksuse puhaskasum, mida on korrigeeritud tulumaksuseaduses sätestatud ajutiste ja püsivate erinevustega.

Tulumaksumäärad teistes riikides	2021	2020	2019
Soome	20,0%	20,0%	20,0%
Rootsi	20,6%	21,4%	21,4%
Taani	22,0%	22,0%	22,0%

Sihtfinantseering

Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse selle õiglasel väärtuses, kui eksisteerib piisav kindlus, et Ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ning sihtfinantseerimine leiab aset. Kulude kompenseerimiseks ette nähtud sihtfinantseerimise tulu kajastatakse vastavate kulude kajastamise perioodil.

Varade sihtfinantseerimisi kajastatakse bruto-meetodil, mille kohaselt võetakse sihtfinantseerimise arvel soetatud vara finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumuses. Varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest.

Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Seotud osapooled

Osapooled on seotud, kui ühel osapoolel on kontroll teise üle või oluline mõju teise osapoole äriolukordadele. Äriühing käsitleb seotud osapooltena:

- tegev- ja kõrgemat juhtkonda ning olulise osalusega eraisikutest omanikke (v.a juhul, kui asjaomastel isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju äriühingu äriolukordadele otsustele);
- tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad.

Sündmused pärast bilansipäeva

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamise kuupäeva 04.03.2022 vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Juhul kui esineb mittekorrigeeriva iseloomuga sündmuseid ning sündmuseid, mis omavad olulist mõju järgmise finantsaasta tulemusele, avalikustatakse need raamatupidamise aastaaruande lisades.

Lisa 2 Finantsriskide juhtimine

Lisa 2.1 Finantsriskid

Ettevõtte tegevusega kaasnevad mitmesugused finantsriskid: krediidirisk, likviidsusrisk ja tururisk (mis hõlmab valuutariski ja rahavoogude intressimäära riski). Ettevõtte üldine riskijuhtimise programm keskendub finantsturu prognoosimatusele ja üritab minimeerida võimalikke ebasoodsaid mõjusid Ettevõtte finantstegevusele. Ettevõtte finants-instrumentideks on raha, mis on põhitegevuse rahastamiseks, põhitegevusest tekkivad nõuded deebitoridele, kohustused kreditoridele ning saadud

laenu. Risk on juhtkonna poolt defineeritud kui võimalik kõrvalekalle oodatavast tulemusest. Ettevõtte riskijuhtimise aluseks on Ettevõtte sisemised regulatsioonid. Kõik Ettevõtte finantsvarad on jaotunud kategooriatesse „korrigeeritud soetusmaksumus“, kõik finantskohustused on jaotunud kategooriatesse „korrigeeritud soetusmaksumus“, mis kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Finantsvarad		
Raha ja raha ekvivalendid	893	2 868
Nõuded ostjate vastu (Lisa 3)	10 713	7 516
Muud nõuded (Lisa 3)	115	179
Finantsvarad kokku	11 721	10 563
Finantskohustused		
Laenukohustused (Lisa 12)	8 216	6 501
Võlad tarnijatele (Lisa 13)	6 701	3 888
Muud võlad (Lisa 13)	2 511	1 435
Kapitalirendikohustus (Lisa 12)	2 763	2 596
Rendikohustused (Lisa 12)	6 180	5 610
Finantskohustused kokku	26 371	20 030

Lisa 2.1.1 Krediidirisk

Ettevõtte krediidirisk sisaldab võimalikku kahju, mis tekib äripartnerite suutmatusest täita oma lepingulisi kohustusi. Ettevõtte krediidirisk tuleneb rahast ja raha ekvivalentidest, deposiitidest pankades ja

finantsasutustes ning riskile avatud nõuetest. Ettevõtte on avatud finantsriskidele 31.12.2021 seisuga summas 11 721 tuhat eurot, 31.12.2020 seisuga summas 10 563 tuhat eurot.

Raha ja pangakontod

Ettevõtte aktsepteerib pikaajaliste koostööpartneritena krediidiireitinguga „A-B” hinnatud

pankasid ning finantseerimisasutusi, kuid lühiajaliselt aktsepteeritakse ka krediidiireitinguta pankasid.

Tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
„A3” krediidiireiting	280	2 581
„Baa1” krediidiireiting	543	252
„A+” krediidiireiting	69	35
Kokku	892	2 868

Krediidiireiting pärineb Fitch Ratings kodulehelt.

Sularaha jääk kassas seisuga 31.12.2021 oli 1 tuhat eurot (31.12.2020: 0 tuhat eurot).

Nõuded

Vastavalt Ettevõtte krediidipoliitikale ei nõuta suuremate klientidelt nõuete laekumise kindlustamiseks tagatise, vaid keskendutakse pidevale saadetiste, laekumata nõuete saldo ja maksetähtaegadest kinnipidamise jälgimisele. Riskantsematele klientidele rakendatakse täielikku või osalist ettemaksu, krediidiilimiite, käendusi ning lühemaid maksetähtaegu.

Müük jaeklientidele toimub reeglina kas sularahas, ettemaksuga või pankade maksekaartidega. Seega ei kaasne müügiga jaeklientidele krediidiriski, välja arvatud risk, mis tuleneb pankadest ja finantseerimisasutustest, mida Ettevõtte on aktsepteerinud lepingupartnerina.

Oodatava krediidikahjumi mõõtmiseks rühmitatakse nõuded ostjatele lähtudes krediidiriski ühistest tunnustest ning aegumise perioodist. Oodatavad

krediidikahjumi määrad põhinevad maksedistsipliinil ning vastavatel perioodidel esinenud ajaloolistel krediidikahjumitel. Ajaloolised kahjumid on korrigeeritud eesmärgiga kajastada jooksvat ning tuleviku informatsiooni, mis puudutab makromajanduslikke faktoreid ning ostjate võimet nõuete maksmiseks. Ettevõtte on hinnanud, et krediidikahjude määr ja pankrottide arv riikides, kus toimub kaupade ja teenuste müük, on kõige relevantsemad näitajad ning korrigeerib vastavalt ajaloolisi kahjumäärasid, lähtudes nende näitajate oodatavast muutusest.

Bilansipäeva seisuga ei olnud Ettevõttel teada olulisi suuremaid riske seoses ostjatelt laekumata arvetega. Ettevõtte jälgib oma olemasolevate ning potentsiaalsete partnerite finantsseisu ning nende võimet endale võetud kohustusi täita.

Tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Aegumata	9 575	6 507
Üle tähtaja	1 138	1 009
<i>Sh üle tähtaja 1-45 päeva</i>	<i>1 049</i>	<i>885</i>
<i>Sh üle tähtaja 46-90 päeva</i>	<i>21</i>	<i>7</i>
<i>Sh üle tähtaja 91 ja enam päeva</i>	<i>68</i>	<i>117</i>
Kokku nõuded	10 713	7 516

Allahindluste kohta täiendav info lisas 4. Aruande koostamise seisuga on 31.12.2021 seisuga nõudena

kajastuvad arveid (nii aegumata kui ka ületähtaegseid) laekumata summas 448 tuhat eurot.

Lisa 2.1.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalik kahjum, mis tuleneb piiratud või ebapiisavate rahaliste vahendite olemasolust, mis on vajalikud Ettevõtte tegevusest tulenevate kohustuste täitmiseks. Juhatus jälgib

pidevalt rahaprognnoose kasutades Ettevõtte rahaliste vahendite olemasolu ja piisavust võetud kohustuste täitmiseks ning Ettevõtte strateegiliste eesmärkide finantseerimiseks.

Finantskohustuste analüüs maksetähtaegade lõikes seisuga 31.12.2021:

Summad tuhandetes eurodes	31.12.2021	Diskonteerimata rahavoog		
		1-12 kuud	1-5 aastat	Kokku
Laenukohustused (Lisa 12)	8 216	7 956	342	8 298
Võlad tarnijatele (Lisa 13)	6 701	6 701	0	6 701
Muud võlad (Lisa 13)	2 511	2 440	71	2 511
Kapitalirendikohustus (Lisa 12)	2 763	1 187	1 671	2 858
Rendikohustused (Lisa 12)	6 180	1 775	5 010	6 785
Kokku	26 371	20 059	7 094	27 153

Finantskohustuste analüüs maksetähtaegade lõikes seisuga 31.12.2020:

Summad tuhandetes eurodes	31.12.2020	Diskonteerimata rahavoog		
		1-12 kuud	1-5 aastat	Kokku
Laenukohustused (Lisa 12)	6 501	6 242	333	6 574
Võlad tarnijatele (Lisa 13)	3 888	3 888	0	3 888
Muud võlad (Lisa 13)	1 435	1 358	77	1 435
Kapitalirendikohustus (Lisa 12)	2 596	1 048	1 630	2 679
Rendikohustused (Lisa 12)	5 610	1 863	4 292	6 155
Kokku	20 030	14 399	6 332	20 731

Ujuval intressimääral baseeruvate laenude diskonteerimata rahavoogude defineerimiseks on kasutatud bilansipäeva seisuga kehtinud intressimäära. Seisuga 31.12.2021 oli Ettevõtte kasutamata arvelduskrediidi limiiti 30 tuhat eurot (seisuga 31.12.2020: 3 tuhat eurot). Pikaajalise

pangalaenu põhiosa tagasimaksed toimuvad vastavalt laenulepingus toodud maksegraafikule.

Ettevõtte käibekapital on 2021. aasta bilansipäevaseisuga 123 tuhat eurot (seisuga 31.12.2020: -94 tuhat eurot).

Lisa 2.1.3 Tururisk

Rahavoogude intressimäära risk

Ettevõtte rahavoo intressirisk on peamiselt seotud pikaajaliste võlakohustustega, mis kannavad ujuvat intressimäära.

Ettevõtte intressimäära muutustest tulenev rahavorisk, kuna laen on muutuva intressimääraga – tundlikkuse analüüs intressimäära kõikumise kohta on esitatud allpool. Juhtkonna hinnangul ei ole intressimäära muutustest tulenev rahavorisk olulise mõjuga, mistõttu ei kasutata tuletisinstrumente riskide maandamiseks.

Ettevõtte intressimäära risk on sõltuvuses peamiselt euribori (*Euro Interbank Offered Rate*) võimalikust muutusest. Laenu ja liisingute intressimäärad on seotud 1, 3 või 6 kuu euriboriga. Seisuga 31.12.2021 oli 1 kuu euribor -0,583 % (31.12.2020: -0,554%), 3 kuu euribor -0,572 % (31.12.2020: -0,545%) ja 6 kuu euribor -0,546% (31.12.2020: -0,526%). Kuna euribor on negatiivne, aga uuemates liising-lepingutes on see määratud 0%-ga, siis euribori langus intressikulule vähendavat mõju ei oma. Euribori tõus üle nulli hakkab mõjutama Ettevõtte intressikulusid.

Intresside ümbervaatomise päevad lähtuvalt euribori muutustest on pikaajalisel pangalaenul veebruari- ja augustikuus ning liisinglepingutel jooksvalt sõltuvalt lepingu sõlmimise kuupäevast.

Laenukohustuste jääkväärtus seisuga 31.12.2021 oli 10 966 tuhat eurot, seisuga 31.12.2020 oli 9 093 tuhat eurot.

Võlakohustuste intressimäära muutumisel 0,5% oleks mõju Ettevõtte puhaskasumile 2021 aastal 73 tuhat eurot (2020: 59 tuhat eurot).

Valuutarisk

Valuutarisk on ettevõtte risk saada olulist kahjumit valuutakursside kõikumise tõttu. Ettevõtte valuutarisk eksport-import tehingutest on väike, kuna valdav enamus lepingutest on sõlmitud eurodes. Ettevõtte on hinnanud valuutariski madalaks ja tulenevalt sellest ei ole valuutariski maandamiseks riskimaandamisinstrumente soetanud.

Lisa 2.2 Kapitali juhtimine

Ettevõtte peamiseks eesmärgiks kapitaliriski juhtimisel on tagada Ettevõtte jätkusuutlikkus, et kindlustada tulu aktsionäridele ja hüved teistele huvigruppidele ning säilitada seejuures optimaalne kapitali struktuur vähendamaks kapitali hinda. Selleks, et säilitada või parandada kapitali struktuuri on Ettevõtte võimalik reguleerida aktsionäridele makstavaid dividende, tagastada aktsionäridele sisse makstud aktsiakapitali, emiteerida uusi aktsiaid või müüa varasid vähendamaks kohustusi. Juhtkond jälgib kapitali oma- ja laenukapitali suhtarvu baasil. See suhtarv arvutatakse, jagades koguvõlg koguvaradega. Ettevõtte finantseerib äritegevust nii võõrkapitali kui ka omakapitali abil.

Ettevõtte laenulepingus on seotud eritingimused (omakapitali suhe bilansimahtu), mille mittetäitmisel võib laenuandja nõuda laenu ennetähtaegset tagasimaksmist. Bilansipäeva seisuga on Ettevõtte finantsnäitajad laenulepingute tingimustega kooskõlas.

Tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Varad kokku	45 625	36 310
Omakapital kokku	14 656	12 660
Omakapitali suhe koguvaradesse	32%	35%

Ettevõtte omakapital vastas seisuga 31.12.2021 ja 31.12.2020 Äriseadustiku nõuetele.

Lisa 2.3 Õiglane väärtus

Pikaajaliste laenude ja võlakohustuste (v.a. arvelduskrediit) õiglane väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna laenud kannavad ujuvat intressimäära, mis muutub vastavalt turu intressimäärade kõikumisele ning laenude riskimarginaal on sõltuvuses koguvõla ning EBITDA suhtest ning seega Ettevõtte tegevuse tulemuslikkus kajastub ka riskimarginaalis (tase 3).

Eelnevast tulenevalt hindab juhatuse, et pikaajaliste kohustuste õiglane väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest.

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	10 713	10 713	0	4
Ostjatelt laekumata arved	10 855	10 855	0	4
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-142	-142	0	4
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	379	379	0	5
Muud nõuded	115	115	0	
Ettemaksed	278	278	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	11 485	11 485	0	

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	7 516	7 516	0	4
Ostjatelt laekumata arved	7 622	7 622	0	4
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-106	-106	0	4
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	344	344	0	5
Muud nõuded	179	179	0	
Ettemaksed	247	247	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	8 286	8 286	0	

Lisa 4 Nõuded ostjate vastu

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020	Lisa
Ostjatelt laekumata arved	10 855	7 622	3
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-142	-106	3
Kokku nõuded ostjate vastu	10 713	7 516	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded			
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi alguses	-106	-31	
Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	-77	-156	
Laekunud ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	15	46	
Lootusetuks tunnistatud nõuded	26	35	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi lõpuks	-142	-106	

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021		31.12.2020	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	89	1 516	29	1 141
Üksikisiku tulumaks	0	236	0	239
Erisoodustuse tulumaks	0	8	0	5
Sotsiaalmaks	0	362	0	301
Kohustuslik kogumispension	0	7	0	7
Töötuskindlustusmaksed	0	15	0	13
Ettevõtte tulumaks	279	0	303	0
Ettemaksukonto jääk	11	0	12	0
Kokku võlad ja ettemaksed	379	2 144	344	1 706

Maksude ettemaksete ja maksuvõlgade saldod on kajastatud ka lisades 3 ja 13.

Maksurevisjonist tuleneda võivad tingimuslikud kohustused.

Maksuhalduril on õigus kontrollida Ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul

maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ja trahv. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata Ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Lisa 6 Varud

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Tooraine ja materjal	6 138	2 207
Lõpetamata toodang	433	213
Valmistoodang	2 037	1 423
Müügiks ostetud kaubad	3 434	2 608
Kokku varud	12 042	6 451

2021. aastal on varud kasvanud 1,9 korda ja selle peamiseks põhjuseks on materjalide hinna tõus keskmiselt umbes kaks korda. Tulenevalt materjali kui meie peamise omahinna komponendi hinnatõusust on kallinenud ka valmistoodang.

2021. aastal on tehtud varude allahindlusi summas 169 tuhat eurot (2020: 53 tuhat eurot).

Täiendav informatsioon varude allahindluse kohta on toodud lisas 16.

Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud

(tuhandetes eurodes)

Õiglase väärtuse meetod		
31.12.2019		2 769
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest		140
Kinnisvarainvesteeringu ümberhindamine		-183
31.12.2020		2 726
Kinnisvarainvesteeringu ümberhindamine		-86
31.12.2021		2 640
	2021	2020
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	256	197

Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtus seisuga 31.12.2021 on leitud kasutades diskonteeritud rahavoogude meetodit. Kasutatud diskontomäär on 9,5% ja genereeritud rahavoogude summa on 2 642

tuhat eurot. Kui diskontomäär oleks 9%, siis oleks genereeritud rahavoogudeks 2 695 tuhat eurot ja kui 10%, siis 2 590 tuhat eurot.

Lisa 8 Materiaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	Kokku
31.12.2019					
Soetusmaksumus	459	5 654	631	812	7 556
Akumuleeritud kulum	-268	-3 335	-389	0	-3 992
Jääkmaksumus	191	2 319	242	812	3 564
Ostud ja parendused	49	76	51	58	234
Amortisatsioonikulu (Lisa 16,17,18)	-76	-560	-79	0	-715
Müügid	0	-37	0	0	-37
Ümberklassifitseerimised	0	804	0	-804	0
Kasutusõiguse varadeks ümberklassifitseerimine (Lisa 10)	54	921	0	0	975
31.12.2020					
Soetusmaksumus	562	7 310	679	66	8 617
Akumuleeritud kulum	-364	-4 155	-465	0	-4 984
Jääkmaksumus	198	3 155	214	66	3 633
Ostud ja parendused	68	109	72	1 176	1 425
Lisandumised äriühenduste tulemusel	0	140	0	0	140
Amortisatsioonikulu (Lisa 16,17,18)	-80	-573	-85	0	-738
Müügid	0	-120	0	0	-120
Ümberklassifitseerimised	79	40	9	-132	-4
Kasutusõiguse varadeks ümberklassifitseerimine (Lisa 10)	0	435	0	0	435
31.12.2021					
Soetusmaksumus	631	7 617	713	1 110	10 071
Akumuleeritud kulum	-366	-4 699	-504	0	-5 569
Jääkmaksumus	265	2 918	209	1 110	4 502

Müüdud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2021	2020
Masinad ja seadmed	63	10
Transpordivahendid	43	47
Kokku	106	57

Lisa 8 jätk

Ettevõtte on soetanud 2021. aastal masinaid ja seadmeid kapitalirendi tingimustel summas 1 226 tuhat eurot (2020: 340 tuhat eurot). Täiendav informatsioon on toodud lisas 12.

14 tuhat eurot (2020: kasumit 20 tuhat eurot), maha on arvestatud põhivara müügiga seotud kulud, mis 2021. aastal puudusid (2020: puudusid). Täiendav informatsioon on toodud lisas 19.

Põhivara müügist teeniti 2021. aastal kahjumit

Lisa 9 Immateriaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

	Muud immateriaalsed põhivarad	Kaubamärgid	Ettemaksed	Kokku
31.12.2019				
Soetusmaksumus	569	1 567	661	2 797
Akumuleeritud kulum	-381	-122	0	-503
Jääkmaksumus	188	1 445	661	2 294
Ostud ja parendused	207	0	224	431
Lisandumised äriühenduste tulemusel	0	120	0	120
Amortisatsioonikulu (Lisa 16,17,18)	-118	-125	0	-243
Ümberklassifitseerimised	366	0	-366	0
31.12.2020				
Soetusmaksumus	1 112	1 687	519	3 318
Akumuleeritud kulum	-499	-247	0	-746
Jääkmaksumus	613	1 440	519	2 572
Ostud ja parendused	391	0	213	604
Lisandumised äriühenduste tulemusel	0	651	0	651
Amortisatsioonikulu (Lisa 16,17,18)	-212	-161	0	-373
Ümberklassifitseerimised	519	0	-519	0
31.12.2021				
Soetusmaksumus	1 990	2 338	213	4 541
Akumuleeritud kulum	-713	-408	0	-1 121
Jääkmaksumus	1 277	1 930	213	3 420

Lisa 10 Kasutusõiguse varad

(tuhandetes eurodes)

	Hooned	Ehitised	Masinad ja seadmed	Kokku
31.12.2019				
Soetusmaksumus	9 285	54	6 417	15 756
Akumuleeritud kulum	-1 903	-20	-1 314	-3 237
Jääkmaksumus	7 382	34	5 103	12 519
Soetamine	148	0	340	488
Amortisatsioonikulu (Lisa 16,17,18)	-2 200	0	-501	-2 701
Kapitalirendis põhivara ümberklassifitseerimised (Lisa 8)	0	-54	-921	-975
Valuutakursivahed	9	0	6	15
31.12.2020				
Soetusmaksumus	9 433	0	5 842	15 275
Akumuleeritud kulum	-4 094	0	-1 438	-5 532
Jääkmaksumus	5 339	0	4 404	9 743
Soetamine	2 635	0	924	3 559
Amortisatsioonikulu (Lisa 16,17,18)	-2 033	0	-480	-2 513
Kapitalirendis põhivara ümberklassifitseerimised (Lisa 8)	0	0	-435	-435
Valuutakursivahed	9	0	-3	6
31.12.2021				
Soetusmaksumus	10 024	0	6 328	16 352
Akumuleeritud kulum	-4 085	0	-1 670	-5 755
Jääkmaksumus	5 939	0	4 658	10 597

Lisa 11 Kasutusrent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2021	2020
Kasutusrenditulu	265	207

Ettevõtte rendib kasutusrendi tingimustel välja bilansis kajastatud kinnisvarainvesteeringut ning tootmise masinaid.

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2021	2020
Kasutusrendikulu	321	175
Tulevaste perioodide kasutusrendikulu		
12 kuu jooksul	41	61
1-5 aasta jooksul	39	50

2021 ja 2020. aastal Ettevõtte rendib kasutusrendi tingimustel ruume, mootorsõidukeid ning kontoritehnikat.

Lisa 12 Laenukohustused

(tuhandetes eurodes)

31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
	12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Krediitkaardid	13	0		EUR	31.12.2022
Faktooring	4 870	0	*	EUR	Tähtajatu
Arvelduskrediit	2 570	0	**	EUR	15.07.2022
Pangalaenud	763	333	***	EUR	23.04.2026
Kapitalirendikohustused	2 763	1 619	****	EUR	31.12.2026
Rendikohustused	6 180	4 622	*****	EUR	31.12.2026
Laenukohustused kokku	17 159	6 574			

31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
	12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Krediitkaardid	4	0		EUR	31.12.2021
Faktooring	3 003	0	*	EUR	Tähtajatu
Arvelduskrediit	2 597	0	**	EUR	15.07.2021
Pangalaenud	897	331	***	EUR	20.07.2022
Kapitalirendikohustused	2 596	1 589	****	EUR	21.10.2025
Rendikohustused	5 610	3 927	*****	EUR	01.12.2026
Laenukohustused kokku	14 707	5 847			

* intressimäär = 1 kuu Euribor +1% (2020: 1 kuu Euribor + 1%)

** intressimäär = 3 kuu Euribor +1,2% (2020: 3 kuu Euribor +1,99%)

*** intressimäär = 6 kuu Euribor kuni + 1,5% (2020: 6 kuu Euribor + 2,03%)

**** intressimäär = 6 kuu Euribor kuni + 1,69% (2020: 6 kuu Euribor kuni + 1,69%)

***** intressimäär = 4%.

Lisa 12 jätk

	31.12.2021	muutus	31.12.2020	muutus	31.12.2019
Krediitkaardid	13	9	4	0	4
Faktooring	4 870	1 867	3 003	794	2 209
Pangalaen	763	-134	897	-567	1 464
lisandunud panga lepingud	-	499	-	-	-
pangalaenu tagasimaksed	-	-633	-	-567	-
Arvelduskrediit	2 570	-27	2 597	3	2 594
Kapitalirent	2 763	167	2 596	-864	3 460
lisandunud kapitalirendi lepingud (Lisa 8)	-	1 226	-	340	-
kapitalirendi tagasimaksed	-	-1 059	-	-1 204	-
Rendikohustused	6 180	570	5 610	-2 156	7 766
muud muutused rendikohustustes	-	-3	-	-90	-
lisandunud rendikohustus (Lisa 10)	-	2 635	-	148	-
rendikohustuse tagasimaksed	-	-2 062	-	-2 214	-
arvestatud intressid	-	288	-	249	-
makstud intressid	-	-288	-	-249	-
Laenukohustused kokku	17 159		14 707		17 497

Tagatiseks panditud Eestis asuva varade bilansiline (jääk)maksumus

	31.12.2021	31.12.20120
Ehitised	2 804	2 798
Masinad ja seadmed	2 167	1 881
Muud materiaalsed põhivarad	210	191
Varud	8 656	3 688
Kokku	13 837	8 558

OP Corporate Bank plc Eesti filiaalist võetud arveldus- ja investeerimislaenu tagatiseks on seatud Eestis asuvale vallasvarale I jrk kommertspant 31.12.2021 seisuga summas 3 miljonit eurot (31.12.2020 seisuga summas 3 miljonit eurot).

Kinnistule on OP Corporate Bank plc Eesti filiaali kasuks 31.12.2021 seisuga seatud hüpoteek summas 2,5 miljonit eurot (31.12.2020 seisuga summas 2,5 miljonit eurot).

Lisa 13 Võlad ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	6 701	6 701	0	5
Võlad töövõtjatele	2 394	2 394	0	
Maksuvõlad	2 144	2 144	0	
Muud võlad	2 511	2 440	71	
Eraldised	27	0	27	
Saadud ettemaksed	33	33	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	13 810	13 712	98	

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	3 888	3 888	0	5
Võlad töövõtjatele	1 849	1 849	0	
Maksuvõlad	1 706	1 706	0	
Muud võlad	1 435	1 358	77	
Eraldised	27	0	27	
Saadud ettemaksed	38	38	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	8 943	8 839	104	

31.12.2021 seisuga koosnevad muud võlad intressivõlast 8 tuhat eurot (2020: 1 tuhat eurot), klientide lepingutest tulenevatest kohustustest 1 996 tuhat eurot (2020: 1 282 tuhat eurot),

dividendivõlast 365 tuhat eurot (2020: 0 eurot) ja muudest viitvõlgadest 142 tuhat eurot (2020: 152 tuhat eurot).

Lisa 14 Aktsiakapital

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Aktsiakapital	103	103
Aktsiate arv (tk)	172 000	172 000
Aktsiate nimiväärtus	0.60	0.60

2021. aastal kuulutati välja dividende 1 230 tuhat eurot (2020: 750 tuhat eurot), millelt arvestati dividendide tulumaksu 0 eurot (2020: 0 tuhat eurot). 2021. aastal maksti välja dividende 865 tuhat eurot (2020: 750 tuhat eurot). 2021. aasta Ettevõtte tulumaksukulu 387 tuhat eurot (2020: 337 tuhat eurot) on seotud filiaalide kasumilt arvestatud tulumaksu kuluga.

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2021 on 13 359 tuhat eurot (31.12.2020 on 11 370 tuhat eurot). Bilansipäeva seisuga on omanikele võimalik

dividendidena välja maksta 11 155 tuhat eurot (31.12.2020: 9 389 tuhat eurot), millest maksuvabalt 2 056 tuhat eurot (31.12.2020: 1 234 tuhat eurot). Dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks 20/80 (31.12.2020: 20/80) netodividendidena väljamakstavalt summalt 2 072 tuhat eurot (31.12.2020: 1 874 tuhat eurot) ja 14/86 netodividendidena väljamakstavalt summalt 132 tuhat eurot (31.12.2020: 107 tuhat eurot).

Lisa 15 Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Soome	40 387	34 760
Eesti	10 754	8 050
Rootsi	5 897	3 886
Taani	1 501	1 733
Läti	229	299
Poola	121	135
Saksamaa	92	0
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	1	9
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	58 982	48 872
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Norra	163	118
Araabia Ühendemiraadid	0	29
Island	3	5
Liechtenstein	4	3
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	170	155
Kokku müügitulu	59 152	49 027
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Omatoodetud ventilatsioonitoodete müük	47 609	39 460
Sisseostetud ventilatsioonitoodete müük	9 451	7 892
Rendi- ja kommunaalteenuste tulu	272	214
Jäätmekäitlus	629	368
Teenused	1 191	1 093
Kokku müügitulu	59 152	49 027

Lisa 16 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Tooraine ja materjal	-20 972	-16 970	
Tööjõukulud	-6 405	-5 660	20
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	-6 241	-5 166	
Amortisatsioonikulu	-2 107	-2 158	8,9,10
Pakkematerjal	-527	-465	
Seadmete remont ja hooldus	-300	-212	
Kommunaalkulud	-245	-145	
Mitmesugused bürookulud	-205	-196	
Energia	-189	-138	
Varude allahindlus ja mahakandmine	-169	-53	6
Tootmise sisseostetud teenused	-160	-196	
Transpordikulud	-74	-51	
Müügi eesmärgil ostetud teenused	-12	-6	
Kulu varade väärtuse langusest	-1	0	8,9,10
Muud	-556	-458	
Kokku müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-38 163	-31 874	

Lisa 17 Turustuskulud

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Tööjõukulud	-3 458	-2 913	20
Transpordikulud	-2 644	-2 356	
Amortisatsioonikulu	-441	-401	8,9,10
Mitmesugused bürookulud	-243	-284	
Reklaam	-225	-176	
Lähetuskulud	-95	-114	
Üür ja rent	-29	-11	
Kulu varade väärtuse langusest	-1	0	8,9,10
Muud	-684	-588	
Kokku turustuskulud	-7 820	-6 843	

Lisa 18 Üldhalduskulud

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Tööjõukulud	-5 136	-4 206	20
Amortisatsioonikulu	-1 158	-1 183	8,9,10
Mitmesugused bürookulud	-483	-402	
Ostetud teenused	-337	-211	
Pakkematerjal	-255	-196	
Uurimis- ja arengukulud	-250	-374	
Kommunaalkulud	-164	-117	
Transpordikulud	-144	-134	
Energia	-98	-80	
Lähetuskulud	-93	-22	
Üür ja rent	-81	-26	
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	-60	-93	
Seadmete remont ja hooldus	-57	-64	
Kulu varade väärtuse langusest	-2	0	8,9,10
Muud	-586	-493	
Kokku üldhalduskulud	-8 904	-7 601	

Lisa 19 Muud äritulud

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Saadud viivised	18	0	
Tulu sihtfinantseerimisest	15	121	
Kasum valuutakursi muutustest	8	0	
Negatiivne firmaväärtus	3	37	
Kasum põhivara müügist	0	20	8
Kasum kinnisvarainvesteeringu ümberhindlusest	0	140	7
Kokku muud äritulud	44	318	

Lisa 20 Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Palgakulu	-11 779	-10 109	
Sotsiaalmaksud	-2 276	-1 911	
Pensionikulu	-944	-759	
Kokku tööjõukulud	-14 999	-12 779	16,17,18
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	392	355	

Lisa 21 Seotud osapooled

(tuhandetes eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2021		31.12.2020	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Sidusettevõtjad	51	0	21	13
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	63	26	142	22

Ostud ja müügid

	2021		2020	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Sidusettevõtjad	46	686	10	561
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	145	716	136	594

Antud laenud

	31.12.2020	Antud laenud	Perioodil arvestatud intress	Allahinnatud	31.12.2021
Sidusettevõtjad	10	150	3	-163	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused

	2021	2020
Arvestatud tasu	523	521

Seotud osapoolte müükide puhul on tegemist omatoodangu ja sisse ostetud kauba müügiga ning ostude puhul on tegemist teenuse ostuga.

Juhatuse liikmetele makstakse lepingu lõpetamise korral hüvitist kuni kolme kuu tasu ulatuses.

2021. aastal hinnati alla laen ja laenu intressid summas 163 tuhat eur. 2020. aastal pole seotud osapoolte vastu olevaid nõudeid allahinnatud.

Aruande allkirjad

ETS NORD AS (registrikood: 10462380) 01.01.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruande andmete õigsust on kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Kuupäev ja allkiri
Ene Saluste	Juhatuse liige	 04.03.2022
Urmas Hiie	Juhatuse liige	 04.03.2022
Markku Olavi Mattila	Juhatuse liige	 04.03.2022

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

ETS NORD AS-i aktsionäridele

Meie arvamus

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ETS NORD AS-i (Ettevõtte) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2021 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Mida me auditeerisime

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- bilanssi seisuga 31. detsember 2021;
- kasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- raamatupidamise aastaaruande lisa, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Ettevõttest sõltumatud kooskõlas Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksi Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksiga (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks). Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile.

Muu informatsiooni, sealhulgas tegevusaruande, aruandlus

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet (kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni, sealhulgas tegevusaruannet.

Raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Tegevusaruande osas teostasime ka audiitortegevuse seaduses sätestatud protseduurid. Nimetatud protseduuride hulka kuulub kontroll, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning on koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Tuginedes auditi käigus tehtud töödele, on meie arvates:

- tegevusaruandes toodud informatsioon olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega selle aasta osas, mille kohta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud; ja
- tegevusaruanne koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Pidades silmas auditi käigus saadud teadmisi ja arusaamu Ettevõttest ja selle keskkonnast, oleme lisaks kohustatud avaldama, kui oleme tuvastanud olulisi väärkajastamisi tegevusaruandes, millest saime teadlikuks enne käesoleva audiitori aruande kuupäeva. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Ettevõtte jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Ettevõtte finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduurid vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, väärresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Ettevõtte sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;

- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Ettevõtte jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Ettevõtte tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

Jüri Koltsov
Vandeaudiitor, litsents nr 623

Toomas-Hendrik Parts
Vandeaudiitor, litsents nr 689

4. märts 2022
Tallinn, Eesti

Kasumi jaotamise ettepanek

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	10 140
Aruandeaasta kasum (kahjum)	3 219
Kokku	13 359
Jaotamine	
Dividendideks	1 900
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	11 459
Kokku	13 359

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Mujal liigitamata metalltoodete tootmine	25991	47609000	80.49%	Jah
Muude masinate ja seadmete hulgimüük	4669	9451000	15.98%	Ei
Tavajäätmete töötlus ja kõrvaldus	38211	629000	1.06%	Ei
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	272000	0.46%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6807360
Faks	+372 6807361
Mobiiltelefon	+372 5031483
E-posti aadress	info@etsnord.ee